

RPG-distrikt Småland-Öland

Nätverket
"KPR lyssnar
på oss!"

Just nu pågår en debatt om behovet av anpassade bostäder för äldre. Flera debattörer menar att det måste bli fler aktörer på bostadsmarknaden för att klara kommande behov.

Bygg fler äldreboenden

Boverket har presenterat kommunernas årliga bostadsenkät där man bedömer behovet av bostäder i den egna kommunen. I enkäten ingår en uppskattning av tillgången på särskilda boenden för äldre.

Bara hälften av landets kommuner uppger att det råder balans mellan tillgång och efterfrågan.

- Min uppmaning till både äldreministern och landets kommuner är att sitta ner med privata aktörer och diskutera hur man kan bidra med nya äldreboendeplatser i landet, säger Sabina Joyau, näringspolitisk expert hos Vårdförtagarna.

- Om fem år är bedömningen fortfarande att en tredjedel (35 procent) av landets kommuner inte kommer att kunna tilgodose efterfrågan på platser i äldreboenden.

Dags för äldreuppror

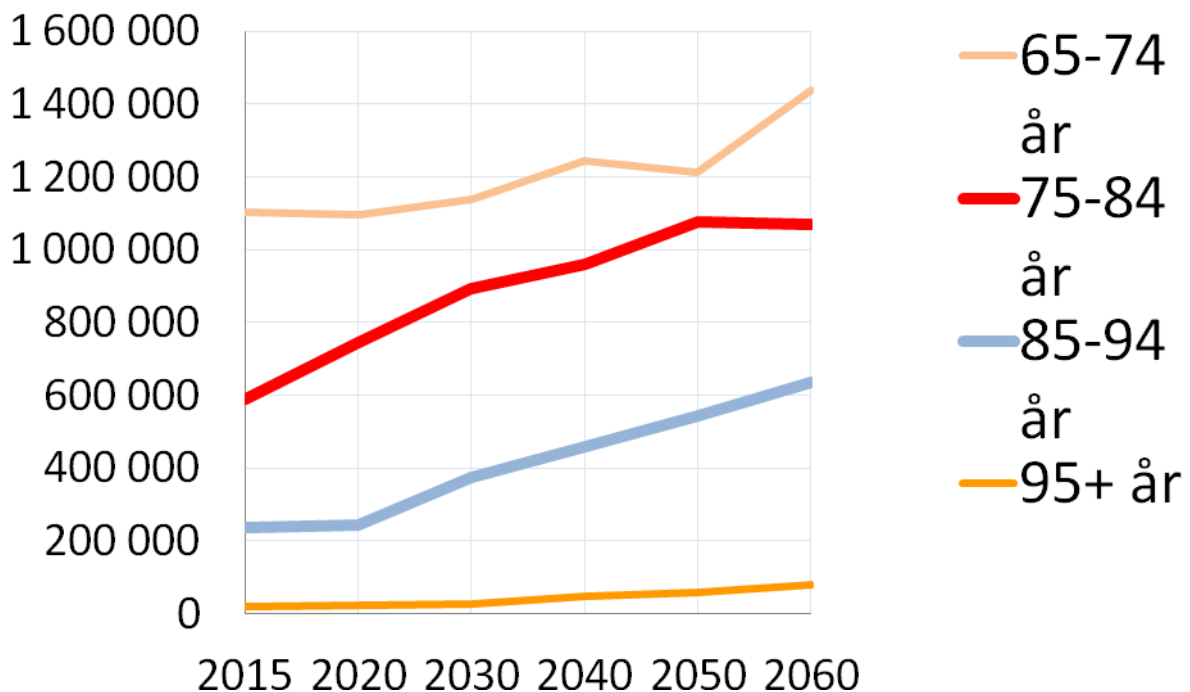
I en debattartikel i tidningen Expressen uppmanar journalisten Anna Bäsén till äldreuppror. Utdrag ur artikel som senare publicerats i olika medier:

"Äldre vill bo hemma." Så brukar det låta när kommunpolitiker pratar om äldreomsorgen. Och visst är det så att de flesta av oss vill bo hemma. Så länge det går. Men i dag tvingas äldre bo hemma också när det inte längre går.

Orsaken är att det är billigare med hemtjänst än med en plats på äldreboende. Statistiken visar att allt fler äldre bor kvar hemma, trots mycket omfattande behov av vård och omsorg.

Under 2000-talet har nästan var fjärde plats på äldreboende försvunnit. Ett stort antal kommuner anser själva att de har brist på äldreboendeplatser. Många kommuner räknar med att situationen bara ska bli värre. För att få komma till ett äldreboende ska du vara väldigt dålig.

Enligt utredningen "Bostäder att bo kvar i" ser befolkningsutvecklingen ut så här:

I samma utredning konstateras att det finns behov av ökad tillgänglighet om man ska bo kvar i sin bostad.

- Hälften av de seniorer som bor i flerbostadshus saknar hiss...
- ... och hälften av dem som har hiss har ändå trappsteg i entrén
- 2/3 av lägenheterna i flerbostadshus är inte tillgängliga för dem som inte klarar trappor
- Inte bättre i småhusen

En fråga som finns med i debatten om äldres bostäder är kostnaden. Här går åsikterna tydligt isär. En undersökning säger att hälften av morgondagens äldre hellre skulle vilja flytta till någon form av anpassat boende än att bo kvar hemma vid en lättare funktionsnedsättning. Man är beredd att betala mer för ökade kostnader.

Samtidigt finns det ett stort antal äldre, inte minst kvinnor, med låg pension, som inte klarar av ökade bostadskostnader.

Politisk fråga

Barn-, äldre- och jämställdhetsminister Åsa Regnér svarar så här i debatten om behovet av äldreboenden:

- Fler äldreboenden står högt på regeringens agenda. Vi inför i år ett nytt investeringsstöd för äldreboenden. Stödet går till kommunerna och kan användas till både klassiska äldreboenden och till olika former av mellanboenden.
- Olika kvinnor och män behöver olika boendelösningar och den äldres behov måste alltid stå i centrum. Jag träffade en äldre man i Västerås som bodde växelvis hemma med sin fru och växelvis på äldreboende. Han beskrev den resa det inneburit för honom, hur livskvaliteten ökat.
- Jag har träffat många som har positiva berättelser, men jag möter också exempel på när äldreomsorgen brister. Brist på äldreboenden eller brist på personal är inte sällan problemet. Det är mot den bakgrunden regeringen, i överenskommelse med Vänsterpartiet, också satsar två miljarder om året på mer personal i äldreomsorgen, 150 miljoner på investeringsstöd och 200 miljoner på kompetensutveckling.

Debatten om äldreboenden kommer säkerligen att fortsätta.

Läs mer:

Låt privata aktörer bygga äldreboenden, Dagens samhälle

Det är dags för äldreuppror, Dagens samhälle

Befolkningens värdering av alternativa former för äldreomsorg, Vårdanalys

Regeringens pressmeddelande, Åsa Regnér

Utredningen Bostäder att bo kvar i (SOU 2015:85) har lämnat olika förslag på lösningar av bostadsmarknaden. (RPG har remissbehandlat denna utredning och stödjer förslagen).

Några reflektioner ur ett RPG-perspektiv:

Jag – Curt Karlsson - har sökt spegla debatten om äldres bostäder. Trots att jag läst en hel del artiklar är det svårt att få fram en tydlig helhetsbild. Behoven ser olika ut.

Det som kan vara en uppgift för RPG och de kommunala pensionärsråden (KPR) är att få fram så mycket lokal fakta som möjligt.

- Hur ser befolkningsutvecklingen ut?

- Hur ser kommunens bostadsförsörjningsprogram ut?

På kort sikt?

På längre sikt?

Vilka behov framträder mer tydligt än andra?

Vilka möjligheter finns för RPG att påverka och vara med för att utveckla ett tryggt boende?

Ett sätt kan vara att inbjuda ledande politiker till samtal och överläggningar.

Genomför studiebesök i kommuner där man kan visa på goda exempel.